

Làng Việt Nam tôi đầu

Bùi Đức Hợp

Khi đọc tin "Làng Việt Nam vẫn tồn tại ở Philippines" trên báo Cali Today số ra ngày 9/6/14 (X. phụ chương .1), tôi vừa tự hào, vừa thương nhớ. Nó gọi lại cho tôi biết bao kỷ niệm thân thương trong suốt thời gian xây dựng Làng VN tại Palawan, Phi, từ năm 1998 - 2005.

Mùa hè 1998, Khánh Ly hát bài "Có tin vui giữa giờ tuyệt vọng" của nhạc sĩ Trầm Tử Thiêng, đánh động tâm hồn tôi:

Làng Việt Nam đang xây bên ngoài Việt Nam

Tôi quyết định về hưu non (62 tuổi), trong khi đang nắm chức vụ quan trọng với lương cao tại City of New Orleans, LA.

Giai đoạn I: Sang Làng đầu năm 1999 với tư cách thiện nguyện viên, tôi được cấp 1 căn nhà số 809 đường Hồng Bàng, rộng 6m x 6m, mái tre, vách liếp, sàn xi măng, nơi đây vừa là chỗ ăn ở, vừa là văn phòng làm việc. Sau 1 tuần khảo sát, tôi đệ trình Ban Đại Diện những dự án sẽ thực hiện dưới dạng CMP, trong đó tôi góp 50% vốn. Tôi vừa thiết kế, vừa chỉ đạo thi công; một ngày tôi làm việc 12 giờ, làm bất cứ gì để đồng bào tôi lấy lại nụ cười.

Về mặt xây dựng, tôi thực hiện:

- + cải tạo hệ thống thoát nước dơ
- + sửa sang đình chùa, nhà thờ, hội thánh, thánh thất
- + xây mới nhà hàng và Trung Tâm Văn Hóa (cơ quan CADP đài thọ kinh phí 100%)

+ tạo cho mỗi gia đình một khung cảnh quê nhà: sân trước, vườn sau

Về mặt xã hội, tôi thực hiện:

+ mở 2 lớp "Xây dựng cơ bản" dành cho nhân viên Ban Kiến Thiết và thầy thợ trong làng, đồng viên tinh thần đồng bào qua các bài viết

+ bầu Hội Đồng Đại Biểu

Giai đoạn II: + Trong thời gian ở HK, tôi chuẩn bị thiết kế "Cải tạo suối Nam". Sang Làng đầu năm 2003, tôi có thể bắt tay ngay vào việc. Bắt nguồn từ Trường Sơn, suối Nam chảy ra biển Đông. Mùa mưa, nước chảy như thác; mùa nắng suối khô cạn. Công tác cải tạo suối gồm xây 3 đập bê tông giữ nước, thành suối bằng đá miềng, 2 cầu đúc bê tông qua suối, ghề đá dọc theo suối.

+ Tu bổ đường làng (đường tráng nhựa).

+ Trụ sở mới cho Hội Đồng Đại Biểu.

+ Thiết kế đi trước một bước, tôi mượn KS Rolly, Giám Đốc West Lang Engineering & Construction, đo đạc, thiết kế các dự án dự trù thực hiện trong giai đoạn III.

+ Đề kêu gọi vốn đầu tư, ngày 31/3/1999, tôi in một sách có nhan đề "Làng Việt Nam, một trung tâm du lịch lý tưởng" phổ biến khắp mọi nơi và cả trên mạng.

Giai đoạn III: Làng nằm giữa các điểm du lịch như suối nước nóng Santa Lourdes, vịnh Honda, thành phố cảng Puerto Princesa, thác nước Estralla, động Tabon, công viên quốc gia St Paul và đảo Coco Loco. Hiện nay, các công ty du lịch Phi đều đưa du khách tới Làng để thưởng thức những món ăn thuần túy VN như bánh mì giò chả, phở, hủ tít v. v., và viếng cảnh chùa Vạn Pháp, một tôn giáo xa lạ với dân bản xứ.

Dựa vào những lợi thế trên, tôi muốn biến Làng thành một Trung Tâm Du Lịch lý tưởng với những dự án sau:

+ cải tạo hồ Tĩnh Tâm: nạo vét sâu rộng hồ, thiết lập 9 quán trọ (cottage Inn) trên và quanh hồ. Ngoài việc tạo cảnh thiên nhiên thơ mộng, hồ còn cung cấp nước tưới tiêu cho 5 Ha vườn cây ăn trái, nhất là cây thanh long.

+ mở rộng Trung Tâm Văn Hóa bao gồm nhà hàng, 1 sân khấu trình diễn văn nghệ, 1 quầy hàng bán đồ lưu niệm.

+ thiết lập công viên Văn Lang, kế bên linh đài Đức Mẹ La Vang

+ đường mòn Âu Cơ lên núi

+ hành lang Lạc Long Quân ra biển

+ xây dựng cổng làng (cổng Tam Quan)

Tôi dự định sang Làng lần thứ ba để thực hiện các dự án nói trên. Nhưng khi nghe tin "tháng 5/2005, tất cả đồng bào tỵ nạn tại Phi được đi định cư tại nước thứ ba", tôi buộc lòng phải hủy bỏ mọi kế hoạch, mọi chương trình.

Từ đó đến nay, mặc dầu rất bận bịu với các công tác thiện nguyện trong nước, tôi vẫn theo dõi tin tức làng VN:

+ Vietville restaurant vẫn đông khách như xưa, nhà hàng do các bà VN có chồng Phi quản lý. Du khách Phi nghiện các món ăn VN nhất là phở, hủ tít, bò kho, bánh mì, giò, chả.

+ Chùa Vạn Pháp vẫn mở cửa vào dịp cuối tuần đón tiếp du khách thập phương viếng cảnh chùa. Ông Thanh tự nguyện ở lại Phi coi chùa.

+ Nhà thờ "Nữ Vương VN" vẫn đông giáo dân Phi quanh vùng, đi lễ cuối tuần. Cha Phú được thay thế bằng cha người Phi.

+ Sơ Pascale cho tôi hay Giáo Hội Phi dự định xây một đài lưu niệm "Thuyền nhân VN", tôi đã gửi về cho Sơ một số hình ảnh tượng đài Thuyền Nhân để tùy nghi tham khảo.

*

Bây giờ, thời thế, hoàn cảnh, khả năng đã đổi thay, tôi không thể tự đứng ra thực hiện, tôi mong mỗi Giáo Hội Phi, qua cơ quan CADP, biến làng Việt Nam này thành một Trung Tâm Du Lịch lý tưởng. Du lịch không những tạo công ăn việc làm cho dân làng, mà còn nâng cao mức sống của người dân.

Mong lắm thay!

Phụ chương .1

Làng Việt Nam vẫn tồn tại ở Philippines

Cali Today News - Một ngôi làng đặc biệt của thuyền nhân Việt Nam được thành lập ở tỉnh Palawan phía tây Philippines, vốn bỏ quê hương ra đi sau khi chiến cuộc chấm dứt vào năm 1975, vẫn tiếp tục tồn tại.

Giờ đây thì gần như tất cả các thuyền nhân khi xưa của ngôi làng này đã ra đi định cư ở quốc gia thứ ba và chỉ còn sót lại duy nhất có 2 người trong số 2,000 cư dân, nhưng “Viet Village” vẫn hiện hữu cạnh thủ phủ Puerto Princesa của tỉnh Palawan.

Photo courtesy: Eye in the sky!

Huong Tran, 35 tuổi, chủ nhân một nhà hàng bên trong “Viet Village”, cho hãng tin Kyodo News hay: “Ngoài chuyện làng này là chứng nhân lịch sử, một dấu ấn của sự tử tế mà dân chúng Philippines dành cho người vượt biển

VN khi xưa, giờ đây có nhiều du khách kéo đến, thế là chúng tôi có dịp giới thiệu nghệ thuật ẩm thực và văn hóa VN”.

Chị Hương cho hay sau khi đa số cư dân Việt trong 200 ngôi nhà này tái định cư vào năm 2005 và 2006, đa số ở Hoa Kỳ, giờ đây chỉ còn khoảng 20 căn là ‘coi đợc’, với 6 gia đình người Việt, trong đó có 2 gia đình thuyền nhân đã quyết định ở luôn lại Philippines.

Chị Hương nói: “Chúng tôi còn giúp đỡ hỗ trợ cho các ngư dân Việt bị bão tố trôi dạt đến vùng biển này, giúp họ có nơi ở tạm và làm thông dịch viên cho họ nữa”.

Photo courtesy: Eye in the sky!

Anh Công, chồng chị Hương, cho biết: “Chúng tôi nấu ăn không dùng bột ngọt, theo kiểu truyền thống VN, chúng tôi có cả trang trại cung cấp vật liệu bếp núc cho nhà hàng nữa, chúng tôi thích ở lại nơi này”.